

Кожен медіапродукт має бути представлений аудиторії в естетичному вигляді, що дає можливість деякою мірою отримувати задоволення від форми та змісту [1].

У висновку можна стверджувати, що проєктні технології є ефективним засобом щодо створення сприятливого середовища для формування медіакомпетентності школярів. А керівнику шкільних проєктів необхідно постійно орієнтуватися на пошук та новизну, надавати перевагу творчому мисленню, використовувати цифрові технології для вирішення проблем компетентнісного підходу у формуванні медійнограмотної особистості школяра.

Література

1. Грабовський П. П. Медіакомпетентність педагога: презентація для педагогічних працівників позашкільних, дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів. URL: <http://www.slideshare.net/medialiteracy/130866333#14290364020271&fbinitialized>.

2. Зіненко О. Публічні події як інструмент медіаосвіти. Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи: збірник статей VI міжнародної науково-методичної конференції – Київ. : Центр Вільної Преси, 2018. 244 с.

3. Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи: збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції. Київ. : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. 244с. URL : https://www.aup.com.ua/uploads/Zbirnyk_statey_AUP2018.pdf.

4. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ : Центр вільної преси, 2012. 352 с.

5. Основи анімації. Анімація. Її види, принципи, технології. Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи . URL: <https://naurok.com.ua/webinar/vikoristannya-servisiv-renderforest-ta-inshot-dlya-stvorennya-navchalnih-videorol>.

6. Професійне відео в домашніх умовах: кілька порад. Громадський простір Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи URL: <https://www.prostir.ua/category/kb/>.

УДК 373.11.33:502

Кучер Л. А,

методист, в. о. завідувача лабораторії науково-дослідного та навчально-методичного забезпечення дисциплін еколого-природничого спрямування ТОКІППО
l.kucher@ippo.edu.te.ua

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ДОМІНАНТНИЙ АСПЕКТ ІННОВАЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ «ЕКО-ШКОЛА»

Постановка проблеми. Всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства є провідним орієнтиром загальної середньої

освіти, визначеним у Законах України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту». Основу реформи «Нова українська школа» складають ключові світові тенденції: особистісно орієнтована освіта, дитиноцентризм, педагогіка партнерства, компетентісний та діяльнісний підходи. Ці принципи повинні знайти відображення у формуванні освітнього середовища українських шкіл, які мають стати простором для успішного навчання, ефективного спілкування, продуктивної взаємодії здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних працівників та місцевої громади [3].

Необхідність вирішення ряду актуальних освітніх завдань зумовила потребу українського суспільства в закладах освіти нового покоління. А тому, в умовах сьогодення, особливого значення набуває запровадження у закладах загальної середньої освіти Тернопільської області в 2019 – 2023 р.р. інноваційного освітнього експерименту регіонального рівня на тему «ЕКО-школа» за участю Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти, одним із домінантних аспектів реалізації якого є здоров'язбереження всіх учасників освітнього процесу.

Аналіз наукових джерел. Розробкою та впровадженням здоров'язбережувальних, здоров'язміцнювальних та здоров'яформувальних заходів у закладах освіти займалися такі науковці, як О. Дубогай, О. Аксьонова, Т. Бережна, В. Бобрицька, Ю. Бойчук, Е. Булич, І. Волкова, М. Гончаренко, М. Гриньова, О. Міхеєнко, І. Мурахов, І. Петренко. Дослідження теоретичних і прикладних аспектів проблеми здоров'язбереження молодого покоління стало предметом наукового пошуку таких зарубіжних та вітчизняних учених, як К. Гельвецій, А. Дістервег, Я. Коменський, Й. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо, В. Сухомлинський, Г. Ващенко, Л. Виготський, К. Ушинський та інших. Формування здоров'язбережувальної компетентності як інтегральної, динамічної риси особистості вивчали О. Ващенко, Т. Шаповалов, Т. Андрющенко, Н. Башавець, О. Халло, Т. Бойченко та інші [2]. Проте сучасний потенціал і напрями здоров'язбереження в освіті залишаються не достатньо реалізованими й набувають неабиякої актуальності в контексті державної імплементації цілей сталого розвитку України.

Мета даної роботи: розкрити особливості реалізації здоров'язбережувальних технологій, зокрема дослідно-експериментальної роботи на тему «Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» в системі оздоровчо-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів» та курсу з доведеною ефективністю «Вчимося жити разом» в рамках інноваційного освітнього експерименту регіонального рівня на тему «ЕКО-школа».

Виклад основного матеріалу. Указом Президента України від 25.05.2020 р. № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі» обумовлено необхідність створення такого освітнього середовища, яке сприятиме інтелектуальному, фізичному, соціальному й емоційному розвитку школярів, кращій реалізації їх життєвого потенціалу та позитивному впливу на стан громадського здоров'я, економіки і демографії в цілому [5].

Формування здоров'язбережувальної компетентності дітей та молоді як готовності вести здоровий спосіб життя у фізичній, соціальній, психічній та духовній сферах визначено одним з пріоритетів сучасної освіти відповідно до Указу Президента України від 09.02.2016 р. № 42/2016 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» [4].

Організація в закладі освіти інноваційної дослідно-експериментальної здоров'язбережувальної діяльності є тим напрямком, що зможе забезпечити єдність дій педагогічної, психологічної та медичної служб щодо підтримки і розвитку природних якостей школяра, збереження і зміцнення його здоров'я, особистісного зростання й індивідуального становлення та сприятиме продуктивній взаємодії закладу освіти й сім'ї.

О. Дубогай, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізичного виховання та здоров'я факультету фізичного виховання і спорту Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова, розробила та обґрунтувала особливості впровадження дослідно-експериментальної роботи за темою «Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» в системі оздоровчо-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів». Її мета полягає у створенні умов для гармонійного всебічного розвитку здобувачів освіти й формування у них позитивного психоемоційного стану на основі інноваційної здоров'язбережувальної системи навчання та виховання школярів, що ґрунтується на ефективній взаємодії «Сім'я – школа». Зміст та покрокову реалізацію дослідно-експериментальної роботи у закладах освіти авторка розкрила у практико-орієнтованому посібнику «Щоденник розвитку та здоров'я учнів 6 – 12 років» [2].

У Тернопільській області експеримент реалізовується на базі Залужанської загальноосвітньої школи I-III ступенів Збараської міської ради, Підлісецької гімназії Кременецької міської ради, Опорного закладу Почаївська загальноосвітня школа I-III ступенів Почаївської міської ради та Тернопільського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів-медичний лицей № 15» Тернопільської міської ради. Розроблену О. Дубогай здоров'язбережувальну освітньо-виховну систему кожен із цих закладів освіти адаптував до власних особливостей, потреб і пріоритетів, додержуючись чітко окреслених науково-педагогічних принципів: науковості та доступності знань, системності та наскрізності, технологізації, природовідповідності та діалогізації.

Очікуваним результатом ефективного експериментального впровадження в освітній процес здоров'язбережувальної технології «Навчання у русі», шляхом гуманізації освітнього процесу, активного застосування комплексу відповідних психолого-педагогічних форм, методів і можливостей дослідно-експериментальної роботи, стане створення здоров'язбережувального освітнього середовища в закладах освіти, що сприятиме розвитку в учнів процесів мислення, сприйняття, пам'яті, уваги, функціональних і рухових можливостей, своєчасному запобіганню розумової втоми, дружній та гуманній

взаємодії з довкіллям, збереженню і зміцненню здоров'я та підвищенню якості життя в цілому [2].

Серед пріоритетних завдань системи освіти є збереження та зміцнення не тільки фізичної, а й соціальної, психічної та духовної складових здоров'я усіх учасників освітнього процесу. Важливою умовою формування у зростаючого покоління активної життєвої позиції є ціннісне ставлення до себе, що передбачає розвиток умінь цінувати свої фізичні, психофізіологічні, морально-духовні та соціальні якості.

Одним із найефективніших засобів формування світоглядних орієнтирів на основі ціннісно зорієнтованого виховання школярів є курс із доведеною ефективністю «Вчимося жити разом» як результат однойменного проєкту організованого Європейським Союзом (ЄС) і Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) в рамках ініціативи «Діти миру». Його мета: розвиток життєвих навичок розбудови миру і активного громадянства; формування вмінь, що сприяють відновленню психологічної рівноваги, розвитку якостей просоціальної особистості й полегшують адаптацію тимчасово переміщених дітей та молоді у приймаючих громадах. А головне завдання полягає у створенні умов для набуття знань, вмінь і навичок, досягнення позитивних змін у ставленнях та намірах, сприятливих для успішної реалізації у соціумі, психологічної рівноваги, емоційного благополуччя й безпечної поведінки школярів, а також мотивації дотримуватись такої поведінки впродовж життя. Виконавцями його стали ГО Дитячий фонд «Здоров'я через освіту» у співробітництві з інститутами післядипломної педагогічної освіти та Національний університет «Києво-Могилянська академія» разом з центрами соціально-психологічної допомоги [1].

Висновки. Отже, ефективність впровадження технологій здоров'язбереження в освітній процес сучасної української школи залежить від здатності особистості, яка розвивається, свідомо оцінювати власну поведінку, здійснювати компетентний вибір і чітко визначати цілі своєї життєдіяльності. Саме тому формування здоров'язбережувального простору в закладах освіти здатне розв'язати проблеми збереження і зміцнення здоров'я всіх учасників освітнього процесу в сучасних умовах інтенсифікації навчання. Здоров'язбережувальні технології дають змогу здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку школярів, прогнозувати можливі зміни їхнього здоров'я та проводити відповідні психолого-педагогічні й навчально-методичні коригувальні заходи. Відтак, результатом формування здоров'язбережувального освітнього середовища шляхом реалізації здоров'язбережувальних освітніх технологій стане підвищення рівня психосоматичного здоров'я, активізація розумової працездатності, формування мотивації до ведення здорового способу життя, виховання високої культури здоров'я, гармонійний та всебічний розвиток особистості не тільки здобувачів освіти, а й усіх учасників освітнього процесу.

Література

1. Вчимося жити разом: посібник для вчителя з розвитку соціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (основна і старша школа) / [Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О. Л. Хомич та ін.]. К. : Алатон, 2016. 376 с.
2. Заявка на проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Здоров'язбережувальна технологія «Навчання у русі» в системі оздоровчовиховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів» на базі загальноосвітніх навчальних закладів Вінницької, Волинської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької областей та м. Києва» на 2016 – 2020 роки, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 р. № 1312 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі загальноосвітніх навчальних закладів Вінницької, Волинської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Хмельницької областей та міста Києва», 2016. URL: http://mykidexpert.com/lowframework/order_navvrusi.pdf.
3. Концепція Нової української школи URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Указ Президента України від 09.02.2016 р. № 42/2016 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», 2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/42/2016>.
5. Указ Президента України від 25.05.2020 р. № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі», 2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789>.

УДК 159.947

Кушнір С. В.
практичний психолог Тернопільського ЗЗСО №18
lanabogdan1974@gmail.com

РОЗВИТОК УСПІШНОЇ ОСОБИСТОСТІ ПЕДАГОГА ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА ЗЗСО

У процесі реалізації Концепції «Нова українська школа» важливо створювати сприятливі умови не тільки для становлення особистості здобувача освіти, а й для успішної особистісної і професійної самореалізації педагога. Як зазначає А. Бровченко, фахівці звертають увагу не тільки на проблеми учня, а й на психологічні стани та психічне здоров'я педагогів. Визначаючи об'єкти свого впливу, фахівець виходить із того, що психологічні проблеми, які не розв'язати самостійно, можуть виникнути в будь-якої людини. Різниця в тім, що в одного вчителя їх більше, в іншого – менше; один може поділитися своїми сумнівами зі сторонніми людьми, інший залишається зі своїми проблемами